

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.01.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

news.bg

✓ Няма смисъл от "мерене" на членски маси, обяви АИКБ

С въпроса "Има ли "големи" и "малки" в социалното партньорство и има ли полза от този спор?" Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) разпространи изявление по повод коментарите на шефа на КРИБ Кирил Домусчиев за представителността и за състоятелността на работодателските организации в България.

От АИКБ припомнят обобщените, официални данни, оповестени от Министерския съвет във връзка с констатацията на шефа на КРИБ - "Явно е много страшно да се отворят папките и да се види кой кой е":

По брой икономически дейности, в които имат представителни браншови структури - най-голяма е АИКБ (АИКБ - 46, БСК - 43, БТПП - 34, КРИБ - 41);

По общ брой на работодатели - членове - най-голяма е БТПП (АИКБ - 6 614, БСК - 3 217, БТПП - 21 977, КРИБ - 5 636);

По брой на местните органи - най-голяма е БСК (АИКБ - 88, БСК - 133, БТПП - 94, КРИБ - 88);

По общ брой на наетите лица - най-голяма е БТПП (АИКБ - 335 805, БСК - 244 737, БТПП - 665 714, КРИБ - 504 984).

АИКБ никога не е претендирала, че е най-голямата работодателска организация в България. Такива претенции е заявявала само КРИБ, откъдето дори си позволиха веднъж да нарекат цитираните данни на Министерския съвет - "пълнен фалшификат", изтъкват от АИКБ.

Всъщност, се посочва в изявлението, тези данни показват, че КРИБ е значима и в крайна сметка - представителна работодателска организация. Същото се вижда и за Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Българската търговско-промишлена палата (БТПП).

Според АИКБ от тези данни се вижда и че в България няма работодателска организация, която да има основанията да претендира, че е най-голяма по всички параметри, единствена и неповторима.

Ние не виждаме смисъл от подобно "мерене" на членските тела на отделните организации. Много по-важно е да се участва пълноценно в различните форми на тристранно (трипартидно) и двустранно (бипартидно) сътрудничество на национално и европейско равнище, подчертават от АИКБ, според които състоянието на работата на НСТС е незадоволително.

Има нещо гротесково в това да се спори дали трябва да се участва или не в конференции, организирани от едни или други медии, а междувременно Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) да вегетира, образно казано, заявяват работодателите.

Още по-тъжен е фактът според тях, че специализираният орган, където трябва да се разискват приоритетно въпросите за подобряването на бизнес средата - Съветът за икономически растеж (СИР) не се е събирал от години.

На фона на "работещия на пресекулки" НСТС и на направо забравения СИР, споровете дали министрите трябва да отидат на един или друг медиен форум изглеждат повече от неуместни, коментират от АИКБ разразилата се напоследък дискуссия кой ще отиде и кой - не, на традиционния бизнес форум, организират от "Икономедия".

[Свободен народ](#)

✓ АИКБ ПИТА: "ИМА ЛИ "ГОЛЕМИ" И "МАЛКИ" В СОЦИАЛНОТО ПАРТНЬОРСТВО"?

ПОРЕДНИТЕ ИЗЯВЛЕНИЯ НА ЛИДЕРА НА КРИБ - Г-Н КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ СТАНАХА ПОВОД ЗА РЕАКЦИЯТА НА АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

Поредица от изявления на г-н Кирил Домусчиев, създадоха напрежение сред представителните работодателски организации в България. Претенциите на КРИБ, че Конфедерацията е едва ли не единствената реална и състоятелна работодателска организация в страната, предизвикаха поредица от негативни реакции от страна на АИКБ и други работодателски структури. Едновременно с това се оказа, че преди известно време, АИКБ е била единствената организация от страна на социалните партньори, която е дала съгласие, данните за нея да се огласят публично. Тогава КРИБ е отказала категорично да предостави исканата от Института за пазарна икономика (ИПИ) обществена информация. В изявление за средствата за масово осведомяване, Асоциацията на индустриалния капитал в България „АИКБ“, коментира новите претенции на лидера на КРИБ - г-н Кирил Домусиев за водещо положение на ръководената от него организация в социалния диалог в България, както и твърденията му, че вицепремиерът Калфин "укрива" данните за

състоянието на представителните организации на социалните партньори. Публикуваме писмото на АИКБ без редакторска намеса.

Има ли „големи“ и „малки“ в социалното партньорство и има ли полза от този спор?

В интервю пред радио К2 от 17 януари 2015 г., публикувано и от агенция ПИК, председателят на КРИБ, г-н Кирил Домусчиев отново повдига въпроса за представителността и за състоятелността на работодателските организации в България. В публикацията, разговорът на г-н Домусчиев с журналистката Илиана Беновска е частично предаден дословно, частично преразказан. Тук привеждаме публикуваното, така както е поместено в „ПИК“ и е разпратено по електронните пощи на журналистите:

„Продължава ли КРИБ да настоява да се актуализира легитимността чрез съответните документи на работодателските организации?

„Продължаваме, макар че до момента получаваме само обещания“, каза Кирил Домусчиев и подчерта, че от страна на министър Калфин не вижда никаква ангажираност. Той добави: „Явно е много страшно да се отворят папките и да се види кой кой е“.

В същото интервю, на дълго и на широко, почти с драматизъм се разисква въпросът дали министър председателят и членовете на правителството трябва да ходят на медийния форум, организиран от „Икономедия“ или не. И двата въпроса имат пряко отношение към функционирането на социалното партньорство, затова за пореден път ще им отделим полагащото се внимание.

I. За безсмисления спор, коя работодателска организация е най-голяма.

Асоциацията на индустриалния капитал вече има възможността да коментира подробно спекулациите около това коя е най-голямата работодателска организация в България, както и въпроса за „отварянето на папките“ с информацията за организациите на социалните партньори в България. Нашето становище беше публикувано от агенция ПИК, но очевидно се налага още един път да повторим фактите за количествените измерения на работодателските организации у нас.

Фактите са следните, според обобщените, официални данни, оповестени от Министерския съвет:

По брой икономически дейности, в които имат представителни браншови структури – най-голяма е АИКБ (АИКБ – 46, БСК – 43, БТПП – 34, КРИБ – 41);

По общ брой на работодатели – членове – най-голяма е БТПП (АИКБ – 6 614, БСК – 3 217, БТПП – 21 977, КРИБ – 5 636);

По брой на местните органи – най-голяма е БСК (АИКБ – 88, БСК – 133, БТПП – 94, КРИБ – 88);

По общ брой на наетите лица – най-голяма е БТПП (АИКБ – 335 805, БСК – 244 737, БТПП – 665 714, КРИБ – 504 984).

АИКБ никога не е претендирала, че е най-голямата работодателска организация в България. Такива претенции е заявявала само КРИБ, откъдето дори си позволиха веднъж да нарекат цитираните данни на Министерския съвет – „пълнен фалшификат“. Всъщност, тези данни показват, че КРИБ е значима и в крайна сметка – представителна работодателска организация. Същото се вижда и за Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Българската търговско-промишлена палата (БТПП).

Пак от тези данни се вижда, че в България няма работодателска организация, която да има основанието да претендира, че е най-голяма по всички параметри, единствена и неповторима. Ние не виждаме смисъл от подобно „мерене“ на членските тела на отделните организации. Много по-важно е да се участва пълноценно в различните форми на тристранно (трипартитно) и двустранно (бипартитно) сътрудничество на национално и европейско равнище.

На национално равнище това се извършва в повече от 40 органа на тристранно сътрудничество, сред които се откроява Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС). Според АИКБ, състоянието на работата на НСТС е незадоволително. Има нещо гротесково в това да се спори, дали трябва да се участва или не в конференции, организирани от едни или други медии, а междувременно НСТС да вегетира образно казано. Още по-тъжен е фактът, че специализираният орган, където трябва да се разискват приоритетно въпросите за подобряването на бизнес средата – Съветът за икономически растеж (СИР) не се е събирал от години. На фона на „работещия на пресекулки“ НСТС и на направо забравения СИР, споровете дали министрите трябва да отидат на един или друг медиен форум изглеждат повече от неуместни.

На европейско равнище, работодателското участие в социалният диалог се осъществява от три представителни работодателски организации (BusinessEurope, CEEP и UEAPME). И в трите има български представители (АИКБ членува в CEEP), но КРИБ не членува в нито една от тях.

На последно, но не по значение място – международните трудови стандарти се изработват от Международната организация по труда (ILO) в рамките на Международните конференции по труда. АИКБ, БСК и БТПП са членове на Международната организация на работодателите (IOE), която формира работодателската квота на Международните конференции по труда. КРИБ категорично отказа да членува в Международната организация на работодателите (IOE), като още преди девет години изрично заяви, че това не е приоритет на тази организация.

От всичко изложено до тук се вижда, че КРИБ не може да бъде пренебрегвана като работодателска организация, но в никакъв случай не може да претендира да е „флагман“ на българското работодателство, още по-малко има основание да се държи високомерно и надменно с останалите. КРИБ има своите позиции сред работодателите в България, но дейността ѝ изобщо не е всеобхватна. Тъй като напоследък в публичното пространство непрекъснато се говори за смирение, добре би било и в КРИБ да се замислят, дали непрекъснатото импретендиране за първенство и за лидерство е допринесло с нещо за подобряването на бизнес средата в страната, за постигане на по-висок икономически растеж или за постигане на някакви обществено полезни споразумения на социалните партньори. Въпросът разбира се е реторичен.

II. По въпроса за информацията, доказваща представителността на работодателските организации.

От известно време насам, г-н Домусчиев упорито повтаря, че „е много страшно да се отворят папките и да се види кой кой е“. Изявлението в този дух от 17 януари 2015 г., изобщо не е първото. Добре ще бъде обаче то да се окаже

последното, защото вече на няколко пъти беше показано, че точно КРИБ е една от организациите, които категорично са се противопоставили на огласяването на резултатите от процедурите по установяване на съответствието на критериите за представителност. По отношение на публичността на информацията за организациите на социалните партньори, АИКБ държи да припомни следните факти:

През 2013 г., Институтът за пазарна икономика се обръща към МТСП с искане да им се предостави информация, съдържаща конкретни данни, доказващи представителността на организациите на работодателите и организациите на работниците и служителите (синдикатите) за последните три проведени според тогавашното законодателство и приключили с решения за признаване на представителност процедури. Искането е според закона за достъп за обществена информация.

С писмо с изходящ номер № 9116-14/16. 07. 2013 г., МТСП иска съгласието на представителните организации да даде въпросната информация.

АИКБ с удоволствие дава съгласието си да бъде предоставена на обществото цялата информация за Асоциацията около процедурите по установяването на съответствието на критериите за представителност. Това е направено с писмо с изходящ на АИКБ номер № 464/22. 07. 2013 г. (входящ на МТСП № 61-133/22. 07. 2013 г.). АИКБ няма какво да крие и затова е дала съгласието си МТСП да предаде на ИПИ исканата информация.

За съжаление, останалите организации на социалните партньори, в това число и КРИБ са ОТКАЗАЛИ да дадат такова съгласие. От тази гледна точка, като подкрепяме напълно прозрачността на данните около преброяванията на работодателските организации и на синдикатите, ние изказваме недоумение, на какво основание г-н Домусчиев твърди, че едва ли не има конспирация за укриването на данните от „преброяванията“ на социалните партньори, след като точно неговата организация е взела дейно участие в блокирането на предоставянето на подобни сведения?

Ние от АИКБ вече сме доказали официално и с писмен документ, че сме за прозрачността.

Всички подробности около искането на ИПИ до МТСП са публикувани в бюлетина на Института и са препечатани в сайта на вестник „Капитал“ - „Голямата тайна на синдикатите и работодателите“, 20 октомври 2013 г., 15:49.

(Виж:

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/10/20/2164905_goliamata_taina_na_sindikatite_i_rabotodatelite/).

Още един път повтаряме, че от тази публикация по категоричен начин се разбира, че само една от шестте представителни организации на социалните партньори е дала съгласие да се предадат данните ѝ на ИПИ. Тази организация е АИКБ. Данните ѝ са надлежно предадени на ИПИ. КРИБ е отказала да даде каквато и да е информация. С оглед на изложеното по-горе, ние ще посъветваме г-н Домусчиев и УС на КРИБ, първо да декларират, че ТЕ са съгласни да се огласи информацията за състоянието на собствената им организация и след това да хулят останалите, както и представителите на държавата, които в случая нямат никаква вина. Иначе казано – нека първо видят гредите в собствените си очи, а после да търсят тресчици в чуждите.

Изявленията на г-н Кирил Домусчиев, станали повод за изявлението на АИКБ, можете да прочетете на адрес:

<http://pik.bg/%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D1%83%D1%81%D1%87%D0%B8%D0%B5%D0%B2-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B2-%D0%B8-%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8-%D0%B0%D0%BA%D0%BE-%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82-%D0%B4%D0%B0-%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%E2%80%9E%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BB%E2%80%9D-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD-news273803.html>

sliven.net

✓ Има ли „големи“ и „малки“ в социалното партньорство и има ли полза от този спор?

В интервю пред радио К2 от 17 януари 2015 г., публикувано и от агенция ПИК, председателят на КРИБ, г-н Кирил Домусчиев отново повдига въпроса за представителността и за състоятелността на работодателските организации в България. В публикацията, разговорът на г-н Домусчиев с журналистката Илиана Беновска е частично предаден дословно, частично преразказан. Тук привеждаме публикуваното, така както е поместено в „ПИК“ и е разпратено по електронните пощи на журналистите:

„Продължава ли КРИБ да настоява да се актуализира легитимността чрез съответните документи на работодателските организации?

„Продължаваме, макар че до момента получаваме само обещания“, каза Кирил Домусчиев и подчерта, че от страна на министър Калфин не вижда никаква ангажираност. Той добави: „Явно е много страшно да се отворят папките и да се види кой кой е“.

В същото интервю, на дълго и на широко, почти с драматизъм се разисква въпросът дали министър председателят и членовете на правителството трябва да ходят на медийния форум, организиран от „Икономедия“ или не. И двата въпроса имат пряко отношение към функционирането на социалното партньорство, затова за пореден път ще им отделим полагащото се внимание.

I. За безсмисления спор, коя работодателска организация е най-голяма.

Асоциацията на индустриалния капитал вече има възможността да коментира подробно спекулациите около това коя е най-голямата работодателска организация в България, както и въпроса за „отварянето на папките“ с информацията за

организациите на социалните партньори в България. Нашето становище беше публикувано от агенция ПИК, но очевидно се налага още един път да повторим фактите за количествените измерения на работодателските организации у нас. Фактите са следните, според обобщените, официални данни, оповестени от Министерския съвет:

По брой икономически дейности, в които имат представителни браншови структури – най-голяма е АИКБ (АИКБ – 46, БСК – 43, БТПП – 34, КРИБ - 41);

По общ брой на работодатели – членове – най-голяма е БТПП (АИКБ – 6 614, БСК – 3 217, БТПП – 21 977, КРИБ – 5 636);

По брой на местните органи – най-голяма е БСК (АИКБ – 88, БСК – 133, БТПП – 94, КРИБ - 88);

По общ брой на наетите лица – най-голяма е БТПП (АИКБ – 335 805, БСК – 244 737, БТПП – 665 714, КРИБ – 504 984).

АИКБ никога не е претендирала, че е най-голямата работодателска организация в България. Такива претенции е заявявала само КРИБ, откъдето дори си позволиха веднъж да нарекат цитираните данни на Министерския съвет – „пълнен фалшификат“. Всъщност, тези данни показват, че КРИБ е значима и в крайна сметка - представителна работодателска организация. Същото се вижда и за Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Българската търговско-промишлена палата (БТПП).

Пак от тези данни се вижда, че в България няма работодателска организация, която да има основанията да претендира, че е най-голяма по всички параметри, единствена и неповторима. Ние не виждаме смисъл от подобно „мерене“ на членските тела на отделните организации. Много по-важно е да се участва пълноценно в различните форми на тристранно (трипартитно) и двустранно (бипартитно) сътрудничество на национално и европейско равнище.

На национално равнище това се извършва в повече от 40 органа на тристранно сътрудничество, сред които се откроява Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС). Според АИКБ, състоянието на работата на НСТС е незадоволително. Има нещо гротесково в това да се спори, дали трябва да се участва или не в конференции, организирани от едни или други медии, а междувреме НСТС да вегетира образно казано.

Още по-тъжен е фактът, че специализираният орган, където трябва да се разискват приоритетно въпросите за подобряването на бизнес средата – Съветът за икономически растеж (СИР) не се е събирал от години. На фона на „работещия на пресекулки“ НСТС и на направо забравения СИР, споровете дали министрите трябва да отидат на един или друг медиен форум изглеждат повече от неуместни.

На европейско равнище, работодателското участие в социалният диалог се осъществява от три представителни работодателски организации (BusinessEurope, CEEP и UEAPME). И в трите има български представители (АИКБ членува в CEEP), но КРИБ не членува в нито една от тях.

На последно, но не по значение място – международните трудови стандарти се изработват от Международната организация по труда (ILO) в рамките на Международните конференции по труда. АИКБ, БСК и БТПП са членове на Международната организация на работодателите (IOE), която формира работодателската квота на Международните конференции по труда. КРИБ категорично отказа да членува в Международната организация на работодателите (IOE), като още преди девет години изрично заяви, че това не е приоритет на тази организация.

От всичко изложено до тук се вижда, че КРИБ не може да бъде пренебрегвана като работодателска организация, но в никакъв случай не може да претендира да е „флагман“ на българското работодателство, още по-малко има основание да се държи високомерно и надменно с останалите. КРИБ има своите позиции сред работодателите в България, но дейността ѝ изобщо не е всеобхватна.

Тъй като напоследък в публичното пространство непрекъснато се говори за смирение, добре би било и в КРИБ да се замислят, дали непрекъснатото им претендиране за първенство и за лидерство е допринесло с нещо за подобряването на бизнес средата в страната, за постигане на по-висок икономически растеж или за постигане на някакви обществено полезни споразумения на социалните партньори. Въпросът разбира се е реторичен.

II. По въпроса за информацията, доказваща представителността на работодателските организации.

От известно време насам, г-н Домусчиев упорито повтаря, че „е много страшно да се отворят папките и да се види кой кой е“. Изявлението в този дух от 17 януари 2015 г., изобщо не е първото. Добре ще бъде обаче то да се окаже последното, защото вече на няколко пъти беше показано, че точно КРИБ е една от организациите, които категорично са се противопоставили на огласяването на резултатите от процедурите по установяване на съответствието на критериите за представителност.

По отношение на публичността на информацията за организациите на социалните партньори, АИКБ държи да припомни следните факти:

През 2013 г., Институтът за пазарна икономика се обръща към МТСП с искане да им се предостави информация, съдържаща конкретни данни, доказващи представителността на организациите на работодателите и организациите на работниците и служителите (синдикатите) за последните три проведени според тогавашното законодателство и приключили с решения за признаване на представителност процедури. Искането е според закона за достъп за обществена информация.

С писмо с изходящ номер № 9116-14/16. 07. 2013 г., МТСП иска съгласието на представителните организации да даде въпросната информация.

АИКБ с удоволствие дава съгласието си да бъде предоставена на обществото цялата информация за Асоциацията около процедурите по установяването на съответствието на критериите за представителност. Това е направено с писмо с изходящ на АИКБ номер № 464/22. 07. 2013 г. (входящ на МТСП № 61-133/22. 07. 2013 г.). АИКБ няма какво да крие и затова е дала съгласието си МТСП да предаде на ИПИ исканата информация.

За съжаление, останалите организации на социалните партньори, в това число и КРИБ са ОТКАЗАЛИ да дадат такава съгласие. От тази гледна точка, като подкрепяме напълно прозрачността на данните около преброяванията на работодателските организации и на синдикатите, ние изказваме недоумение, на какво основание г-н Домусчиев твърди,

че едва ли не има конспирация за укриването на данните от „преброяванията“ на социалните партньори, след като точно неговата организация е взела дейно участие в блокирането на предоставянето на подобни сведения?

Ние от АИКБ вече сме доказали официално и с писмен документ, че сме за прозрачността.

Всички подробности около искането на ИПИ до МТСП са публикувани в бюлетина на Института и са препечатани в сайта на вестник „Капитал“ - „Голямата тайна на синдикатите и работодателите“, 20 октомври 2013 г., 15:49, http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/10/20/2164905_goliamata_taina_na_sindikatite_i_rabotodatelite/.

Още един път повтаряме, че от тази публикация по категоричен начин се разбира, че само една от шестте представителни организации на социалните партньори е дала съгласие да се предадат данните ѝ на ИПИ. Тази организация е АИКБ. Данните ѝ са надлежно предадени на ИПИ. КРИБ е отказала да даде каквато и да е информация.

С оглед на изложеното по-горе, ние ще посъветваме г-н Домусчиев и УС на КРИБ, първо да декларират, че ТЕ са съгласни да се огласи информацията за състоянието на собствената им организация и след това да хулят останалите, както и представителите на държавата, които в случая нямат никаква вина.

Иначе казано – нека първо видят гредите в собствените си очи, а после да търсят тресчици в чуждите.

[Вестник Преса](#)

✓ Бизнес и министри отказват на Прокопиев

Бизнес и министри декларират, че няма да присъстват на деветата годишна среща на предприемачите и правителството, организирана от Иво Прокопиев. Събитието на „Капитал“ тази година ще се проведе за първи път без подкрепата на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България.

„КРИБ не смята това събитие за свое и още предходният УС с председател Огнян Донев взе решение да не се участва в него. Това е едно частно мероприятие, от което „Капитал“ печели.“ Така Кирил Домусчиев, председател на работодателската организация, коментира оттеглянето ѝ от форума. Премиерът и неговите министри могат да отидат на всяко частно парти, на което преценят. Въпросът е, че тук не са само парите за участие - в случая 704 лв. на човек, но и спонсорството, които трябва да платят членовете на КРИБ. Например „Софарма“ е давала 20 000 лева, „Хювефарма“ също е давала. Това са средства, които влизат в касата на организатора „Икономедиа“.

Оттеглянето на КРИБ обаче повлече крак. Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал, коментира пред „Преса“, че АИКБ няма да бъде съорганизатор и той лично няма да присъства на срещата, защото не смятал за необходимо.

Недоволството се видя и сред управляващите. Докато организаторите разпространяват програма, в която са включили голяма част от кабинета, някои министри се обидиха.

„Не бях получил покана до днес (вчера - б.р.) и бях обиден. Не мисля да ходя на тази среща. Ще го обсъдя с премиера“, коментира пред „Преса“ икономическият министър Божидар Лукарски.

Вицепремиерът Меглена Кунева също не е сигурна дали ще уважи събитието на Прокопиев, като твърди, че още мисли по въпроса. „По-важно е да успеем да махнем бариерите пред бизнеса“, обясни тя пред Радио К2.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ Проф. Христина Вучева: Бързо да влезем в чакалнята на еврозоната

С подписването на договора за присъединяване към Евросъюза България е поела ангажимента да стане член на еврозоната. Т.е. от само себе си се разбира, че страната ни рано или късно ще въведе единната европейска валута. Това заяви проф. Христина Вучева пред БГНЕС.

Ето какво каза още професорът:

По-същественият проблем, който трябваше да бъде решен от българските власти още с влизането ни в ЕС през 2007 г., е присъединяването към така наречената чакалня - или както българските граждани масово я познават като парично-валутния механизъм ERM-2. Този механизъм е задължителна част от процедурите, установени в ЕС за присъединяване към еврозоната. Проблемът с ERM-2 трябваше да бъде решен от Българската народна банка и съответното правителство. Процедурата изисква написването на писмо веднага след приемането ни. Така постъпиха балтийските страни и наскоро станахме свидетели как последната от тях прие еврото. В чакалнята България трябва да остане 2 години преди приемането на еврото. Практиката показва, че много страни престояха там много повече от 2 години, но вече са членове - какъвто е случаят и с балтийските държави.

В тази така наречена чакалня България стои най-вече, за да се подготви. Страните, които са с плаващ валутен курс, а ние не сме сред тях, вкарват своя курс в някакво русло, което вече е подходящо за фиксирания курс. Трябва да поемем пътя към ERM-2. Чакалнята има едно голямо предимство, защото твърдо заявяваме, че ще следваме определена политика, за

да влезем в еврозоната. В писмото ще напишем, че ние твърдо ще имаме фиксирания си курс, който имаме сега 1,95583. Това е много важно за финансовата стабилност.

Много често можем да чуем, че съществуват някакви пречки, но такива няма. Няма никакви изисквания. Единственото нещо е ние като държава да отправим официално искане, но такова никога все още не е отправил. Когато съм питала защо това не се прави това, отговорът бе: "Нашето място все още не е там". Друг често срещан шаблонен отговор е: "Това е политическо решение". Сега когато чувам министъра на финансите Владислав Горанов, че вече има някаква нагласа за официално искане, краткият ми съвет е: направете всичко необходимо за присъединяването към ERM-2, което е началото на влизането в еврозоната.

Няма никаква опасност, както някой плаши. Вече чувам невежи приказки, че трябва да изчакаме с влизането в еврозоната, защото мястото на България не е там, това щяло да доведе до увеличаването на цените. Всичко това се непрофесионални и неверни твърдения. Нашето място е в еврозоната - и по договора, и от гледна точка на по-нататъшното ни успешно икономическо развитие.

Но в момента никога няма да ни приеме автоматично. И най-малкото, защото не се намираме в преддверието ERM-2. По същество България се докара до там, че вече не покриваме изискванията за еврозоната. Нямаме вече този облик на финансова стабилност, който имахме.

Страната ни трябва да отговаря на няколко показателя, един от тях е дефицитът да бъде под 3%. През изминалата 2014 г. той надхвърли тази граница.

Формално в еврозоната влизат тези, които са престояли 2 години в чакалнята. Това е задължително. Следователно ако сериозно искаме да говорим за еврозоната, трябва да говорим за ERM-2, а ние не говорим за него.

✓ Таванът на пенсиите замразен на 910 лв. до 2018 г.

Минималната пенсия да се увеличи с 11,23 лв. до края на 2017 г. Това предвижда решение на правителството от миналата сряда, с което е одобрена предложената от финансовия министър Владислав Горанов актуализирана тригодишна бюджетна прогноза.

От 154,50 лв. в момента най-ниските пенсии ще бъдат увеличени на 157,44 лв. от 1 юли 2015 г. През 2016 г. те ще са 162,01 лв., а от 2017 г. - 165,73 лв.

Т.нар. таван на пенсиите обаче ще бъде замразен поне до 2018 г. според решението. Той ще бъде вдигнат от 1 юли т.г. от 840 на 910 лв., след което няма да се увеличава.

Заедно с тавана на пенсиите се замразява и размерът на максималния осигурителен доход на 2600 лв.

Правителството е приело предложението на Горанов въпреки искането на вицепремиера и социален министър Ивайло Калфин той да расте плавно с поне 200 лв. на година, докато не стане равен на 10 минимални работни заплати.

Останалите пенсии извън минималната и максималната ще се увеличават по швейцарското правило всяка година. За 2015 г. е предвиден ръст от едва 1,9% заради очакваната дефлация от 1,5%. Отрицателната инфлация, която за първи път влиза в сметането на швейцарското правило, намалява ръста на пенсиите въпреки очакваното нарастване на средния осигурителен доход с 5,2%, се казва в програмата на Горанов. Правилото предвижда индексация на пенсиите с половината от инфлацията и ръста на осигурителния доход.

През 2016 г. се очаква пенсиите да бъдат увеличени с 2,4%, а през 2017 г. с 2,8%, тъй като се очаква положителна инфлация.

Тригодишната прогноза, одобрена от МС, не предвижда и нарастване на осигуровките. До 2017 г. те ще останат в досегашните си размери въпреки искането на Калфин и Реформаторския блок в следващите 10 г. размерът на пенсионната осигуровка да се вдига с по 0,5% всяка година.

Осигурителната тежест ще е една от темите, по която Калфин ще трябва да постигне съгласие с Горанов като част от пенсионната реформа. Причината е, че финансовият министър е противник на увеличаването на осигуровките, а предпочита да заложи на по-висока събираемост.

Окончателният вид на реформата трябва да бъде готов до края на март 2015 г.

Разговорите пък официално започват утре със среща на Калфин и Горанов. След това вицепремиерът ще проведе консултации и със синдикати и работодатели.

До 2017 г. ще бъде запазена и практиката работодателят да плаща за първите три дни от болничния на работника, а НОИ да се включва от 4-ия ден.

Партиди без натрупване в Сребърния фонд

Парите за втора пенсия, които бъдат прехвърлени от частните фондове към НОИ, да отиват в Сребърния фонд, планира Министерството на финансите. Но там ще влиза само натрупаната в личната партида в частния фонд сума, не и 5-те процента осигуровка. Те ще отиват в НОИ.

При връщане към частен фонд хората ще получават обратно парите от партидата си в Сребърния фонд. Той обаче няма да реализира доходност, няма да има и натрупване от нови осигурителни вноски.

Така ще бъде разрешено постоянното прехвърляне на партиди от частните фондове към НОИ и обратно към частните фондове, без това да застрашава бюджета на НОИ. А и хората щели да са сигурни, че парите им за втора пенсия не са изхарчени от държавата, а се пазят.

С този вариант отпадала и нуждата от създаването на лични партиди в НОИ, както иска РБ.

Търсят се пари за великденски добавки

Правителството ще търси пари за великденски добавки за пенсионерите, събщи вчера социалният министър Ивайло Калфин.

Според него с тях приоритетно ще се подкрепят хората с най-ниски доходи. “Ще търсим възможности, това зависи от изпълнението на бюджета. Моето мнение е, че ниските доходи трябва да се увеличават, за да се стимулира икономиката. Не само за социалната сфера, но и за обществото”, каза Калфин.

✓ Хора с увреждания: ТЕЛК дискриминира, да се премахне

ТЕЛК-овете са дискриминиращи и трябва да бъдат премахнати - с тази позиция неправителствени организации се включиха в дебата за реформата, която поиска здравният министър д-р Петър Москов, събщи bTV.

Експертана лекарска комисия е определила, че трудоспособността на Нина Жишева е нарушена 93%. Документът обаче само констатира увреждането, вместо да даде препоръки как да бъде компенсирано, обяснява жената.

Присъжда придобивки, които според Нина са неизползваеми - например карта с намаление за градския транспорт. „Не знам кой разумен човек би тръгнал оттук. Дори и с придружител”, казва тя по пътя към спирката за градския транспорт.

При опита стигне до трамвая срещу НДК тя стига до ограда, която отново се оказва непреодолима. „Но и да стигна до спирката, пак няма да се кача, защото между мотрисата и така нареченото перонче на спирката има ей такова разстояние, дори и при новите трамваи”, обяснява жената.

В решението на Нина е написано, че е негодна за всякакъв вид труд. Въпреки това, тя доказва, че е пълноценна, като помага на други хора с увреждания в Центъра за независим живот.

„Не можах да си вземат думите обратно, че всъщност аз съм годна за труд и ми написаха, че не съм годна за физически труд. Ама за интелектуален съм годна! Аз съм може би единственият човек в България, който е сертифициран, че е годен за интелектуален труд. И се чудя какво правят хората, които нямат такова нещо”, възмутена е тя.

„Знаем всички дефекти на ТЕЛК-овете. Ние, от една страна, непрекъснато се срещаме с жалби на граждани, които имат затруднен достъп до ТЕЛК-ове заради огромно чакане, от друга страна, и сме една от страните с най-голям процент хора с инвалидни пенсии”, обясни зам.-председателят на Комисията по здравеопазване в Народното събрание д-р Даниела Дариткова.

Хората с увреждания настояват системата, която ще замени ТЕЛК-овете, да не ги заклеява като инвалиди, а да им помага да живят пълноценно - с тази позиция неправителствени организации се включиха в дебата за реформата, която поиска здравният министър д-р Петър Москов.

Експертана лекарска комисия е определила, че трудоспособността на Нина Жишева е нарушена 93%. Документът обаче само констатира увреждането, вместо да даде препоръки как да бъде компенсирано, обяснява жената.

Присъжда придобивки, които според Нина са неизползваеми - например карта с намаление за градския транспорт. „Не знам кой разумен човек би тръгнал оттук. Дори и с придружител”, казва тя по пътя към спирката за градския транспорт.

При опита стигне до трамвая срещу НДК тя стига до ограда, която отново се оказва непреодолима. „Но и да стигна до спирката, пак няма да се кача, защото между мотрисата и така нареченото перонче на спирката има ей такова разстояние, дори и при новите трамваи”, обяснява жената.

В решението на Нина е написано, че е негодна за всякакъв вид труд. Въпреки това, тя доказва, че е пълноценна, като помага на други хора с увреждания в Центъра за независим живот.

„Не можах да си вземат думите обратно, че всъщност аз съм годна за труд и ми написаха, че не съм годна за физически труд. Ама за интелектуален съм годна! Аз съм може би единственият човек в България, който е сертифициран, че е годен за интелектуален труд. И се чудя какво правят хората, които нямат такова нещо”, възмутена е тя.

„Знаем всички дефекти на ТЕЛК-овете. Ние, от една страна, непрекъснато се срещаме с жалби на граждани, които имат затруднен достъп до ТЕЛК-ове заради огромно чакане, от друга страна, и сме една от страните с най-голям процент хора с инвалидни пенсии”, обясни зам.-председателят на Комисията по здравеопазване в Народното събрание д-р Даниела Дариткова.

Хората с увреждания настояват системата, която ще замени ТЕЛК-овете, да не ги заклеява като инвалиди, а да им помага да живят пълноценно

✓ КФН защитава публичните компании от лъжи и манипулации

Комисията за финансов надзор (КФН) защитава публичните компании от лъжи и манипулации. Това обясни в интервю пред „Труд“ председателят на регулаторния орган Стоян Мавродиев.

Във връзка с наложените санкции на няколко медии Мавродиев обясни, че става въпрос за нарушения на Закона за предотвратяване на злоупотребите с финансови инструменти, чрез който се транспонира европейската директива за пазарни манипулации.

„Тук дебатът не е на плоскостта цензура или посегателство срещу свободното слово, а на плоскостта законно-незаконно“, каза Мавродиев. Той обясни, че експерти от КФН са обследвали съдържанието на статиите в глобените медии, тъй като те касаят дейността на публични компании. Едва след това да били издадени наказателните актове.

„Те имат право да обжалват наказателните актове по съдебен ред. Нашите актове като всички други подлежат на съдебен контрол. Размерът на глобите не се събира преди окончателно да са влезли в сила актовете“, каза още Мавродиев.

Шефът на финансовия надзор обясни още, че през последните 4 години КФН е наложила глоби на поднадзорни лица за над 14 млн. лв. Само за миналата година наложените санкции са били за 4 млн. лв. През миналата година имало застрахователни компании, които са глобени с по 500-700 хил. лв.

✓ Калфин: Вноските за пенсия може да се вдигат с 0,5% годишно

Вицепремиерът и министър на социалната политика Ивайло Калфин заяви, че осигурителните вноски за пенсия могат да нарастват с половин процент годишно, съобщава БНР.

По думите му това изисква да се подготви комплекс от параметри, за да може да работи цялата пенсионна система.

"Моето лично мнение е, че вноските би трябвало да растат, защото в момента пенсиите се изплащат от данъците и няма никакво основание, от гледна точка на работодателите и на работещите, да стоят ниски вноските и същевременно да се увеличават данъците, за да се изплащат пенсиите. Така че колко ще бъде нарастването, може да бъде, според мен, спокойно с половин процент годишно. Но, това ще стане бавно, така че няма да бъде усетено, няма да бъде шок, няма да бъде вдигане на данъци, осигуровки и т.н., нещо, което ще затрудни бизнеса и гражданите", обясни още Калфин.

✓ Литва успя да въведе еврото без скок на цените, наред е България

Въвеждането на еврото се счита за последния етап на европейската интеграция на една страна след членството и влизането в Шенген. Еврозоната е най-елитният клуб на богатите и влизането в нея е стремеж на всяка държава.

Включително и на България, както стана ясно от изявление, направено от финансовия министър Владислав Горанов в столицата на Литва Вилнюс. Той бе там, за да присъства на последната крачка от въвеждането на еврото в прибалтийската страна - забраната за използване на местната валута литас в търговската мрежа.

Горанов бе единственият финансов министър на страна извън еврозоната, който бе поканен на срещата на високо равнище. И това според хора от Европейската комисия, участвали в разговорите, е знак, че следващата страна, която трябва да се присъедини и да приеме еврото, е България.

Оттук нататък следват преговори с 19-те страни от еврозоната, за да бъдем допуснати до подготвителния механизъм ERM 2.

Всъщност Литва може да служи като учебник за България как се въвежда еврото от една небогата страна, без това да носи ценови шок и обедняване на хората, познати от въвеждането на общата валута в Гърция например. Литва е и доста по-близо до България като стандарт със средна заплата от 690 евро срещу 1200 евро в Гърция. В България средната заплата е около 430 евро.

Още през лятото, когато получихме дата за присъединяване на 1 януари 2015 г., над 5000 представители на бизнеса подписаха меморандум, че няма да използват преизчисляването на цените в евро като мотив за увеличението им, разказа финансовият министър на Литва Римантас Садзиус. Агенцията за защита на потребителите е определила 100 важни цени, които ще следи, и започнала активен контрол от октомври 2014 г. Резултатът е, че 40 от наблюдаваните леко се увеличили - главно цени на услуги. "Това е нормално, тъй като бяха увеличени и заплатите, а те имат основен дял в цената на услугите", обясни Садзиус. 40 от наблюдаваните обаче са намалени, след като са превърнати от литас в евро, а 20 са останали непроменени, допълни финансовият министър.

"Естествено, за това помогнаха и ниските нива на инфлация, подпомогнати и от поевтиняването на петрола", обясни Садзиус. Ниската инфлация обаче е едно от задължителните условия, които се наблюдават в т.нар. чакалня на еврозоната.

За 2015 г. предвижданията са използването на еврото като валута да донесе увеличение на инфлацията от едва 0,2-0,3%, обясни още Римантас Садзиус.

При масираните проверки местната агенция за защита на потребителите е издала едва около 300 предупреждения на търговци, че не са пресметнали правилно цените, а глобените са само двама.

Присъединяването към еврозоната всъщност засега носи само позитиви, обясни финансовият министър на Литва. През октомври прибалтийската държава е емитирала първия си външен дълг в евро. Бонове за 1 млрд. евро са продадени при лихва от 1,25%, което е рекордно ниска доходност в цялата 25-годишна история на Литва, след като страната обяви независимост от Съветския съюз.

Евтино кредитиране и отпадането на валутния риск заради курса на местната валута са основните предимства на членството в еврозоната. Това води до увеличен интерес от страна на чуждестранните инвеститори.

Всъщност членството в еврозоната не отнема от финансовия суверенитет, а го увеличава, обясни шефът на централната банка на Литва Витас Василюскас. Подобно на България прибалтийската държава е работила в условията на валутен борд с фиксиран курс на местната валута към долара от 1994 г. От 2002 г. литасът е бил вързан към еврото. "В тези условия всъщност ние търпяхме всички негативи и позитиви на еврото, но без да можем да влияем на вземането на решения. Сега вече Литва участва в управлението на Европейската централна банка", обясни Василюскас.

С опита си от преминаването от валутен борд към евро Литва също може да е полезен пример за България. Страхове, че при влизането на местната валута в ERM 2 тя ще се обезцени, са неоснователни, обясни централният банкер. "Теоретично съществува такава възможност, но практиката показва, че ЕЦБ приема фиксирания курс, който е бил при валутния борд", каза Василюскас.

Приемането на еврото е преди всичко комуникация с хората, за да стане безпроблемно, обясни централният банкер. В резултат на разяснителна кампания от юли 2014 г. вече 60% от литовците твърдо подкрепят преминаването на местната Икономика в евро

Фактът, че 70% от износа на страната е към страни от еврозоната, също допринася за безпроблемното приемане на промяната.

Има и бизнес, който е против. Това са предприемачи, които се страхуват, че ще бъдат принудени да вдигат заплатите.

✓ България ще е домакин на среща с всички енергийни министри в Европейския съюз

След три седмици България ще е домакин на среща на високо равнище на всички енергийни министри в ЕС, на която ще участват и поне двама еврокомисари. На нея ще се решат новините енергийни проекти в съюза.

Това каза пред БНТ Томислав Дончев, вицепремиер по европейските въпроси и икономическата политика в коментар за поредицата високи визити у нас. Само преди дни в София на официални посещения бяха външният министър на Великобритания Филип Хамънд и държавният секретар на САЩ Джон Кери. В края на месеца се очаква и визита на генералния секретар на НАТО Йенс Столтенберг.

В краткосрочен план, поради специфики на инфраструктурата няма да приключи зависимостта от руски газ, подчерта Дончев и поясни, че въпросът е България да има независимост, затова се говорело за диверсификация. Затова са важни интерконекторите със съседни държави, особено за този с Гърция. България има още какво да направи в енергетиката и не е само енергийната независимост. В програмата на правителството имаме модернизация на енергийния пазар, заяви вицепремиерът.

Като пряк участник в срещите с Кери и Хамънд искам да кажа, че въпросът за шистовия газ не е поставян по време на разговорите. Съвсем друг е въпросът, че ако след години има нова безопасна технология, ние ще можем да обсъдим въпроса. Но в настоящия момент мораториумът трябва да остане. Ние не трябва да сме догматици, трябва да следим какво става в другите държави, каза Дончев и коментира, че "шистовият газ направи революция в САЩ и бяха постигнати сериозни добиви". Но технологиите не стоят на едно място, надявам се до няколко години да бъде създадена нова технология, различна от фракинга, заяви Дончев.

За ТТИП той заяви, че трансатлантическото споразумението би могло да доведе до ползи и за Европа и за САЩ. Въпросът е докато се обсъжда споразумението да няма скрити неща, освен това въпросите за качеството на храните и ГМО да не бъдат предмет на това споразумение, каза Дончев. Според него и европейските институции трябва да дават повече информация, не само българските.

За еврофондовете Дончев каза, че от 2009 година имаше сериозни проблеми. И миналата година имаше проблеми. Това обяснява частичното политическо истеризиране на темата, каза той, но според него в "последната година имаме сериозни пробиви".

"Ние разсъждаваме за европейските пари като вид благотворителност. Това е грешка. Европейските пари не са хуманитарна помощ, България има право на тези пари, но те не се дават в подкрепа на бюджета. Те се дават, за да може базисната инфраструктура, администрацията да се развиват. Дават се, за да променим пътищата, железниците, администрацията", посочи Дончев.

Една държава-членка, която няма комплекси, които може да ползва членството си, когато има интереси, трябва да ги отстоява, коментира Дончев упрека на вицепрезидента Маргарита Попова преди време, че българските политици не трябва да отговарят само с "да" на европейски инициативи, а трябва да отстояват интересите на страната си. Дончев поясни, че по оперативните програми "Региони в растеж" и "Околна среда" той лично по време на преговори в Брюксел имал сериозни спорове. "Аз не искам да се съобразявам с тезата на ЕС, защото тя не е изгодна на България", каза вицепремиерът.

Военно промишленият комплекс също не е коментирана тема на разговорите Кери и Холанд, поясни Дончев. Темата е сериозна и за възможна приватизация може да се говори едва след като приключат разговорите, каза той. Всъщност ставало дума не за приватизация, а за привличане на големи инвеститори, подчерта той.

[Вестник Труд](#)

✓ Научни обсерватории ще правят статистика за туризма

Нови структури, наречени туристически научни обсерватории, ще правят статистика за потока от гости у нас и ще очертават тенденциите за развитието на сектора, обяви във Варна министърът на туризма Николина Ангелкова.

Проектът се финансира от ЕК и Световната туристическа организация, като по него страната ни работи съвместно с Румъния. "В обсерваториите ще участват общини, университети, научни центрове. Данните им няма да обслужват Евростат, а ще дават адекватна картина на самия бранш. Обсерваториите ще разработват и т.нар. интелигентни туристически продукти. За най-добрите СТО дава награди", обясни Ангелкова. Обсерваториите ще заработят най-рано идната година. Тогава ще стартира и фонд "Туристическа инфраструктура". Той ще се захранва с част от приходите от концесионни такси и ще финансира инфраструктурни проекти в курортите.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Влизането в еврозоната се отлага поне до 2020 г.

Целта на сегашното правителство е до 2018 г. България да влезе в "чакалнята"

България може да мисли за влизане в еврозоната най-рано през 2020 г. Това става ясно от изказване на финансовия министър Владислав Горанов пред журналисти във Вилнюс, където той присъства на официалната церемония по случай приемането на Литва за пълноправен член на еврозоната. "Напълно възможно е да влезем в парично-валутния механизъм ERM2, т.нар. чакалня, поне до 2018 г., когато приключва мандатът на сегашното правителство", заяви Горанов. След като страната влезе в ERM2, поне две поредни години трябва да покрива четирите критерия за номинална конвергенция. Влизането в свръхдефицит обаче може да се окаже проблем.

Стъпки в посока ERM2

Формални изисквания за влизане в чакалнята няма, но държавата не трябва да се отклонява от маастрихтските критерии, защото това винаги може да е формален аргумент за отказ. Нужна е само политическа заявка, такава е решението и на ЕЦБ. Първата стъпка беше направена в началото на 2010 г., когато Министерският съвет прие Конвергентната програма 2009–2010 г., която има за цел да очертае основните политики за поддържане на икономическата и финансовата стабилност на страната с цел създаване на условия за икономически растеж. С нейното приемане финансовият министър Симеон Дянков обяви, че до средата на 2010 г. България ще подаде молба за влизане във валутно-курсовия механизъм. След това срокът беше удължен до края на същата година, до началото на следващата. В крайна сметка това не се случи в рамките на първия мандат на ГЕРБ, въпреки че до 2013 г. България на практика изпълняваше почти всички икономически критерии от Маастрихт.

"България отново ще започне разговори за присъединяване към еврозоната", заяви Горанов във Вилнюс. Според него е налице "политически консенсус, че трябва колкото се може по-бързо да приемем еврото". Горанов обяви още, че този път правителството ще настоява за ясни условия за влизане в така наречената чакалня. Министърът каза, че България ще поиска от 19-те страни, които вече ползват еврото като валута, пътна карта с ангажиментите на страната ни и реформите, които трябва да бъдат предприети преди допускането в ERM2. "Няма предварителни условия за влизане в ERM2, съответният кандидат трябва да отговаря на изискванията на страните в еврозоната за структурни реформи и стабилност", пояснява финансовият министър. Затова според него било особено важно България да получи политически ангажимент какво 19-те членки на зоната очакват от нея.

Решението за влизането в ERM2 на практика е политическо и зависи в най-голяма степен от желанието на Европейската централна банка да допусне дадена държава членка до валутния съюз. И тъй като това е единствената стъпка, при която ЕЦБ може да наложи вето срещу приемането на нови страни в еврозоната, тя не дава толкова лесно своето разрешение. Едно от основните притеснения на Европейската централна банка е, че новите държави могат да увеличат несигурността в еврозоната и ще направят по-проблемна общата парична политика. През 2012 г. ЕЦБ изнесе доклад, в който пряко заяви, че България не изпълнява юридическите критерии – основно пълна независимост на Българската народна банка. За съжаление през 2014 г. България ще отчете свръхдефицит (3.7% от БВП). Това от своя страна дава допълнително "оръжие" в ръцете на ЕЦБ да откаже да вдигне бариерата пред страната ни. Предстои да се види дали правителството ще успее да се вмести в рамките на 3% през 2015 г. и едва след това да се мисли за ERM2.

Отдалечаване от еврозоната

Финансовият министър е категоричен, че смяната на лева с еврото ще има положителен икономически ефект върху страната. По думите му финансовият ресурс, който може да заема България, ще е по-евтин. Освен това ще отпадне пресмятането на валутния риск, а това ще доведе и до увеличение на чуждестранните инвестиции. Въпреки това правителството отказа да улесни процеса, като заложи 3% дефицит в актуализацията на бюджета за 2014 г. Това можеше да се случи с допълнително орязване на разходите с около 560 млн. лв. Това не само не се случи, но и правителството реши да заложи повече разходи в актуализацията на бюджета за 2014 г. – с около 330 млн. лв.

Маастрихтски критерии:

- текущ консолидиран бюджетен дефицит, не по-голям от 3% от БВП;
- държавен дълг, ненадвишаващ 60% от БВП;
- средногодишен темп на инфлация, ненадминаващ с повече от 1.5 пункта темпа на инфлацията в трите страни - членки на Европейския съюз, с най-добри резултати;
- дългосрочни лихвени проценти (доходност по 10.5-годишните ДЦК), ненадвишаващи с повече от 2 пункта лихвените проценти в посочените три страни;
- осъществяване на политика на стабилни цени и на ограничени бюджетни разходи без използването на националната валута като инструмент за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и на износа;
- колебания на валутния курс в границата на +/- 15% на европейския разменен механизъм (ERM2) в течение на две години.

✓ Чуждестранните инвестиции изостават с над 20% спрямо 2013 г.

За периода януари - ноември те са 1.224 млрд. евро

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в България за единадесетте месеца на 2014 г. изостават с над 20% спрямо същия период на предходната година. Предварителните данни на БНБ показват, че за периода те са общо 1.224 млрд. евро. През последните няколко години стана традиционно през декември статистиката да отчита отлив на инвестиции - основно при категорията "Друг капитал", което вероятно е свързано с връщането на вътрешнофирмените заеми, които чуждестранните компании са давали на дъщерните им дружества в България. Дали това е така ще се разбере следващия месец.

Все пак добрата новина е, че само през ноември м.г. инвестициите са нараснали до 417 млн. евро. Такава сума в рамките на един месец статистиката не отчитала последните три години. През следващия месец обаче данните ще бъдат ревизирани от БНБ, като традиционно ревизията е в посока нагоре, но пример за обратното имаше при данните за октомври. Осъществяване на първата ревизия БНБ изтри около 700 млн. евро. Преразглеждането се налага, защото компанията подават в различни срокове данни за постъпилите инвестиции, а понякога дори закъсняват с отчетите.

Движение през годината

Инвестициите са се увеличавали през първото тримесечие на 2014 г., но спадат рязко през второто тримесечие. Макар и през август отново да има по-значително увеличение, през септември е отбелязан най-големият им спад през годината. Тогава инвестициите се сриват с 327.6 млн. евро. Увеличението през ноември 2014 г. се дължи основно на инвестиции в

"Друг капитал" (363.3 млн. евро). Реинвестираната печалба през първите единадесет месеца на 2014 г. също се покачва до 157.4 млн. евро.

Тревожният сигнал за доверието на инвеститорите в бизнес климата в България обаче идва от срива в инвестициите в дялов капитал. Той се е свил почти двойно от 861.1 млн. евро през януари - ноември 2013 г. до 441.8 млн. евро за същия период на 2014 г. Приема се, че вложенията в дялов капитал са показател дали инвеститорите имат дългосрочни планове в дадена страна, защото изтеглянето от участие в местни компании отнема повече време, отколкото изтеглянето на отпуснати заеми от дъщерни фирми. Вложенията на чуждестранни лица в недвижими имоти също намалява от 139 млн. евро до 112 млн. евро за периода.

Най-големите инвеститори в България от началото на годината са били Холандия (660.6 млн. евро), Австрия (231.4 млн. евро), Швейцария (180.8 млн. евро) и Русия (179.1 млн. евро), докато Германия е изтеглила най-много инвестиции (-211.7 млн. евро). Лидерството на Холандия се обяснява с изгодния ѝ данъчен статут - така често български и други компании регистрират подразделения там, с които инвестират тук или в други държави.

Платежен баланс

За периода януари – ноември 2014 г. текущата и капиталова сметка е положителна в размер на 1.192 млрд. евро при излишък от 1.643 млрд. евро, отбелязан за същия период на предходната година. Финансовата сметка също е положителна за посочения период и се равнява на 1.359 млрд. евро, докато предходната година беше отрицателна (-1.961 млрд. евро). Капиталовата сметка също има положителна стойност – 820.8 млн. евро при 445 млн. евро за януари – ноември 2013 г. Търговското салдо обаче за същия период е отрицателно и възлиза на 2.492 млрд. евро, като дефицитът е нараснал с 20.3% спрямо януари – ноември 2013 г., когато беше 2.071 млрд. евро.

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ В БЪЛГАРИЯ

млн. евро, през 2014 г.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА ПРЕКИТЕ ИНВЕСТИЦИИ В БЪЛГАРИЯ

(млн. евро), 2014 г.

ИЗТОЧНИК: БНБ

✓ Вече три години парите в Сребърния фонд не носят доходност

Всички средства са депозирани в БНБ, а централната банка е превела някаква лихва за последно през 2011 г.

За трета поредна година Сребърният фонд не получава никаква доходност по натрупаните средства в него, показват официалните данни на финансовото министерство. За цялата 2014 г. във фонда, чиято цел е да "подпомага и гарантира устойчивостта на държавната пенсионна система", са постъпили едва 113.42 млн. лв., като най-вероятно са пари от концесии. От МФ посочват, че това са средства са под формата на трансфер от централния бюджет, но без да е посочено от какво са те. По закон във фонда трябва да се преведат целият доход от приватизация, 25% от бюджетния излишък, ако има такъв, приходи от концесии и други, които се определят допълнително. И макар че законът позволява средствата му да се инвестират в различни финансови инструменти, за да се осигурява допълнителна доходност, това не се прави. Нещо повече - парите са депозирани в БНБ, което дори не носи и никаква лихва - последно такава е получавана за 2011 г. Управление на средствата

Общият паричен ресурс, с който разполага фондът към края на годината, е 2.445 млрд. лв. Почти 100% от тези средства са на постоянно подновяващ се седмичен депозит при БНБ. Данните на МФ показват, че от 2007 г., когато фондът на практика започва да трупа средства, парите стоят на влог в БНБ. За осемте години на своето съществуване фондът е получил общо 43.42 млн. лв. лихви, като рекордните 16.74 млн. лв. са преведени от централната банка през 2008 г. Ежемесечната статистика на финансовото министерство показва още, че най-много приходи влизат през 2008 и 2009 г., съответно 858.2 и 549 млн. лв., когато още имаше бюджетен излишък. И в двата случая постъпленията са 99.98% от държавен трансфер.

В Закона за държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система, който урежда статута и дейността на т.нар. Сребърен фонд, е записано, че средствата могат да се управляват и по-активно, от което да се получава по-висока доходност. Така например до 20% от активите могат да се оставят на влог в търговски банки, до 70% могат да са в акции на дружества от държави - членки на Европейския съюз, а до 30% - в акции на дружества от трети държави или облигации и други дългови ценни книжа. Законът позволява дори да се търгува на валутния пазар – 10% от активите.

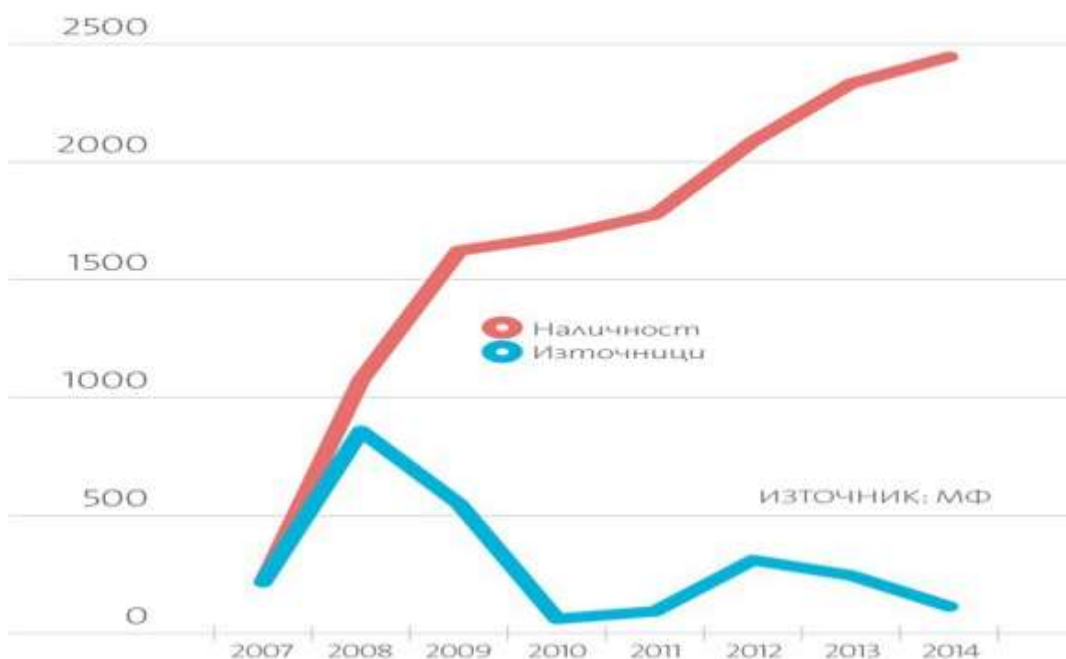
Алтернативни постъпления

В последните дни на 2014 г. финансовият министър Владислав Горанов подхвърли идея част от парите от универсалните пенсионни фондове, които ще бъдат прехвърлени към държавното обществено осигуряване, да отиват в Сребърния фонд.

Бившият финансов министър Симеон Дянков също предложи допълнителна възможност за по-активно инвестиране на активите на фонда. Неговата идея беше да се позволят инвестиции в български държавни ценни книжа. В момента законът го забранява, както забранява да се инвестира в общински ценни книжа, акции на български дружества и договорни фондове. Тогава обаче БНБ, Европейската централна банка, както и редица водещи икономисти и експерти се противопоставиха на такъв ход.

Ограничението за инвестиции в страната е направено, за да се избегне спад в приходите, тъй като при икономически затруднения българските книжа няма да носят висок доход, а точно тогава е вероятно и натискът над пенсионната система да е по-голям – съответно ще има нужда от повече помощ от фонда.

СРЕДСТВА В СРЕБЪРНИЯ ФОНД, млн. лв.

✓ **Нова платформа съветва за усвояването на европарите**

Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова ще участва в конференция на тема "Финансови инструменти 2014-2020 г. по европейските структурни и инвестиционни фондове". Това съобщиха ресорното ведомство.

Организиранят от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка форум ще се състои в понеделник и вторник (19

и 20 януари) в Брюксел. На конференцията ще се предложат практически насоки и съвети на държавите членки и управляващите органи, относно използването на техните характеристики и предимства при използването на финансовите инструменти.

В рамките на събитието ще бъде даден официален старт на платформата Fi-компас, като основен източник на съвети и знания за заинтересованите страни в усилията им да използват финансови инструменти от съответните институции.

Целта на конференцията е да даде тласък и подкрепа за изпълнението на стратегията Европа 2020 в привличането на финансови инструменти от европейските структурни и инвестиционни фондове.

[Вестник Сега](#)

✓ **Бизнесът търси най-много технолози и психолози**

Ще нараства гладът за ИТ специалисти и медици у нас, показват очакванията на работодателите за следващите 5 г.

В следващите 5 години ще се повишат нуждите на икономиката от специалисти по биотехнологии, хранителни и химични технологии, от психолози. ИТ технологиите и програмирането ще запазят лидерските си позиции и специалистите по компютърна и комуникационна техника ще бъдат все по-търсени. Това са очакванията на работодателите, анкетирани в рамките на новия рейтинг на висшите училища. В него за втора година се включва прогноза на бизнеса каква нужда от специалисти се очаква в следващите няколко години.

Най-търсените в следващите 5 години се очаква да бъдат висшите в областта на биотехнологиите. 60% от анкетираните работодатели очакват да се увеличи нуждата от кадри именно в това професионално направление. Интерес ще има и за специалисти по хранителни и химични технологии. Такива са очакванията съответно на 55.54% и 53.75% от мениджърите, анкетирани за двете професионални направления.

Подемът на най-успешните професионални направления няма да забавя темпо, показват още прогнозите. 52.04% от работодателите очакват да се повиши нуждата от кадри за компютърна и комуникационна техника, а според 51.46 на сто ще се увеличава търсенето и на завършили медицина. Всеки втори смята, че ще се повишат нуждите от специалисти в областите енергетика, туризъм и машинно инженерство, показват още данните от рейтинга.

В очакванията на бизнеса има и някои изненади. Според повече от половината анкетирани работодатели (53.45%) в следващите години ще има глад за психолози. В списъка на професиите, които са дефицитни на пазара, рядко попадат такива с хуманитарен профил. Психологията беше и едно от малкото хуманитарни направления, които в тазгодишния рейтинг се радват на повишен интерес от страна на студентите - по последни данни тя е привлякла 200 младежи повече и бъдещите висшисти в тази специалност вече са почти 4000.

Нагласите на работодателите предполагат сериозни размествания на пазара на труда у нас в следващите години, тъй като перспективните според тях направления в момента не са от най-сполучливите за реализация. През изминалата година едва 14% от завършилите биотехнологии например са се реализирали като специалисти по природни и технически науки. 12.71 на сто работят като продавачи. Средният доход на завършилите е 816 лв., безработицата - 3.65%. Едва 37.43 на сто от биотехнолозите са си намерили работа, за която се изисква висше образование. Делът на продавачите сред студентите по хранителни технологии е малко по-скромен - 9.68%. Почти една пета от специалистите за хранително-вкусовата промишленост работят като приложни специалисти, а 8.74 на сто като специалисти. Средният осигурителен доход на специалистите по хранителни технологии е 700 лв. - по-малко от средната заплата за страната.

С по-добри заплати са завършилите химични технологии - 915 лв. И това професионално направление обаче захранва с работна ръка моловете - около 10% се реализират като продавачи. По 10% от висшите в това професионално направление работят като приложни специалисти или специалисти. С по-добра реализация могат да се похвалят психолозите. Малко над 15% са на позиции за специалисти по обществени науки и култура, преподавателите са 13.48 на сто. Според данните от рейтинга психолозите изобщо не работят като продавачи. Средният им доход е малко над 819 лв.

Вероятно държавата ще трябва да предприеме мерки, за да повиши интереса на студентите към тези професионални направления и да ги направи по-атрактивни за бъдещите висшисти. От просветното министерство предвиждат целеви стипендии за студенти в приоритетни направления, като средствата трябва да дойдат от оперативната програма за наука и образование. Тези направления тепърва ще се уточняват и има шанс в тях да бъдат включени и тези, за които се очаква търсене от работодателите.

НАОПАКИ

За нуждите на рейтинга е направена и обратната анкета - какъв процент от работодателите очакват намаляване на нуждата от кадри в съответното професионално направление. Най-слабо според мениджърите ще е търсенето на експерти по теория и управление на образованието (17.48%) и история и археология (15.57%). Около 13 на сто са на мнение, че в близките години няма да се търсят учители. Почти същият е делът на работодателите, които очакват, че ще намалее нуждата от енергетици. Не се очаква намаляване на нуждата от кадри в областите математика,

материалознание, туризъм и изобразително изкуство. Едва 1.78 на сто от анкетирания мениджъри смятат, че ще намалее нуждата от кадри за социалните дейности.

✓ Държавата си играе на "сляпа баба" с пенсиите

Единствената полза от атаката срещу частните фондове е, че отприщва дискусията за фалита на разходопокривната система

Държавната пенсионна система е фалирала и не може да бъде реанимирана. Всички приказки, че само пенсиите от НОИ са сигурни и гарантирани, са политически басни и синдикални залъгалки. Те се опитват да ни убедят, че е възможна държавна преразпределителна система, която ще се пълни от по-малко от 1 милион работещи в частния сектор, а милиони пенсионери ще получават високи пенсии. Който вярва, че това е постижимо, не е наивник, а глупак.

Проблемите на разходопокривната система са генетични. Когато Бисмарк я въвежда в Германия в края на XIX век, на трима пенсионери са се падали по 100 работещи. При това средната продължителност на живот тогава е била 45 години, а правото на пенсия се е придобивало при навършване на... 65 години.

Ако пренесем пропорциите от онова време в Германия днес, за България, излиза, че за да функционира системата, трябва да се пенсионираме на 80-85 години. Просто сегашната демографска ситуация е коренно различна, а конкретно България е в най-незавидното положение в ЕС. В момента 100 осигурени лица издържат 76 пенсионери. А през 2060 г. 100 работещи ще трябва да осигуряват пенсиите на 109 пенсионери. Това са официални данни от актюерските разчети на НОИ.

И в момента се налага бюджетът да покрива над 50% от сумата, която е необходима за пенсии. Т.е. пенсионната система вече е фалирала и от години се поддържа на изкуствено дишане.

Българската държава неведнъж е лъгала пенсионерите. След 9 септември 1944 г. се национализират пенсионните фондове. А и в ново време осигуровките на работилите по времето на социализма липсват. Как да вярваме тогава на гаранциите, които дава държавата днес?

Синдикатите и най-вече КНСБ успяха да прокарат голяма част от ретроградните си идеи, и то при правителство, което се нарича реформаторско. Колко от членуващите в синдикатите произвеждат БВП, т.е. не са на бюджетна заплата или не получават бюджетни субсидии? По-малко от половината им членове. Чи права защитават всъщност синдикатите? Основно на работници и служители, превалили 50-те години, работещи за държавата или в предприятия, произлезли от някогашните социалистически мастодонти.

В този смисъл синдикатите защитават правата основно на едно поколение, без да се интересуват за по-младите поколения работници (просто те почти нямат членове сред тях). Защитават предимно правата на тези, които работят за държавата, за сметка на тези, които работят в частния сектор.

Истината е, че на колкото и да се осигуряваш в момента в държавната пенсионна система, никой не може да ти каже каква пенсия ще получаваш. Кой осигурява парите за пенсии? Работещите, които плащат данъци и осигуровки. Средствата, които влизат като пенсионни вноски в Държавното обществено осигуряване за цяла година, стигат за плащането на пенсиите за малко над 5 месеца. Затова се налага бюджетът да превежда допълнително милиарди за останалите месеци. Това е ситуацията в момента, когато населението на България е около 7 милиона души. А какво ще се случи след около 35 години, когато се очаква да се стопим до 5 милиона?

В момента в България има 2.2-2.3 милиона пенсионери. Горедолу също толкова са работещите българи, като от тях само 1.7 милиона реално създават БВП. Останалите около петстотин и петдесет хиляди души са в бюджетния сектор и на практика техните заплати и осигуровки се изработват от заетите в производствената сфера. Останалата бройка до 7 милиона българи са деца, около 200-300 хиляди безработни, които търсят работа, и други около 1 милион, които по една или друга причина не търсят активно работа.

През 2050 г. се очаква в България да живеят 2.5 милиона пенсионери и 0.6 милиона деца. Остават 1.9 милиона души, към които, ако приложим сегашното разпределение на хората в активна възраст, само 900 000 ще създават реален БВП (т.е. с труда си те ще издържат всички), 290 000 хиляди ще работят в бюджетната сфера, 700 000 няма да работят по една или друга причина - безработица, майчинство, инвалидност и болест и т.н. Казано накратко, през 2050 г. пенсионерите ще бъдат малко повече, отколкото са сега, а работещите ще са двойно по-малко. Тази мрачна картина е реалното бъдеще.

И какво правят на този фон политиките ни? Добавят още черни шрихи.

Готвят се да "поощрят" хората да внасят осигуровките си за старини в НОИ вместо в частни фондове без никакви гаранции, че ще има кой да плаща техните пенсии, когато му дойде времето. Мантрата "държавата гарантира" е несъстоятелна. Дори в момента има 736 000 българи, които вземат едва 155 лева пенсия, а ако добавим и тези с до 250 лева, излиза, че повече от половината пенсионери получават подаяния - дори и тези, които цял живот са работили и са внасяли осигуровки. Ето това им е гарантираното от държавата.

Сега средната пенсия представлява около 40% от средната заплата. В свой официален доклад НОИ прогнозира, че в бъдеще средната пенсия ще бъде само 25% от средната заплата. Това ни "гарантира" държавата.

Много се говори, но почти нищо не се прави за един от големите воденични камъни за пенсионната система - огромната армия работещи на бюджетна издръжка. Това са 550 000 хиляди души, а според някои оценки и доста повече.

Всички признават, че ранното пенсиониране е проблем и приемането на минимална възраст за пенсиониране е крачка в правилната посока. Това обаче не е единственият проблем. Не може хем да се пенсионираш по-рано, хем да получаваш 20 заплати при пенсиониране. Трябва да се избере или едното, или другото.

Друг проблем са стотиците хиляди инвалидни пенсии, за които всички говорят, че в голямата си част са фалшиви, но от години никой не прави нищо по въпроса.

Виждаме интелигентни иначе хора да се гърчат словесно (защото сами не си вярват) в опит да обясняват как отмъкването на пари от пенсионните фондове към НОИ било право на избор.

Все пак в цялата ситуация има нещо много положително - защото атаката срещу частните фондове отприщи дебата за фалиралата държавна пенсионна система. Сега е моментът да се постави твърдо и въпросът за истинския избор - който иска само в НОИ, който иска - само в частен фонд, а който иска - и в двете.

✓ **Властите се сляха в Съвет за развитие**

Управляващата коалиция събра изпълнителната и законодателната власт в нов орган - Съвет за развитие. Това ще е органът, в който ще бъдат обсъждани всички спорни въпроси между ГЕРБ, Реформаторския блок и техните партньори от Патриотичния фронт и АБВ.

Органът е бил конституиран миналата седмица, съобщи вицепремиерът по коалиционна политика и държавна администрация Румяна Бъчварова в интервю за БНР.

Начело на Съвета за развитие ще бъде Бъчварова, а в него ще участват вицепремиерите, министрите и представители на ръководствата на парламентарните групи, а при необходимост - и представители на ресорните парламентарни комисии. По времето на тройната коалиция на БСП, НДСВ и ДПС действаше подобен орган, който се наричаше Съвет на коалицията.

✓ **Бюджетът е теглил 2.4 млрд. лв. бързи кредити през 2014 г.**

Хазната ще продължи да разчита на краткосрочни заеми

На фона на 8.9 милиарда лева нов държавен дълг, натрупан през 2014 г., държавата е ползвала и сериозен обем бързи заеми, които са платени в рамките на годината. За цялата 2014 г. хазната е заела краткосрочно 2.4 милиарда лева от вътрешния пазар, като цената на тези бързи заеми, платена като лихви, е близо 13.5 милиона лева. Доходността по краткосрочните емисии не е висока, тоест те не са толкова скъпи, но обемът е показателен за сериозните проблеми с ликвидността на хазната.

В момента краткосрочните заеми, които се теглят и връщат в рамките на календарната година, не се включват в лимита за новопоетия дълг. Това отключва ръцете на кабинета редовно да прави такива емисии при временен недостиг в хазната с надеждата, че впоследствие ще може да покрие падежите. По този път през 2014 г. бяха пуснати няколко емисии на краткосрочни книжа. Най-голямата от тях - за 5-месечни ДЦК в обем от 1.228 милиарда лева, бе емитирана в началото на юли заради кризата с Първа инвестиционна банка. Извън тях в първите два месеца на 2014 г. правителството на Орешарски пусна и три други краткосрочни емисии с общ обем 1.2 милиарда лева.

На емитиране на краткосрочни заеми в началото на годината, когато традиционно няма достатъчно постъпления в хазната, ще разчита и новият финансов министър Владислав Горанов. Днес предстои емисия на 6-месечни ДЦК с номинал 200 милиона лева. През февруари държавата ще вземе още 400 милиона лева краткосрочен дълг. Книжата ще са тримесечни, с падеж през май.

Вземането на краткосрочни заеми бе изключено от лимита на новопоетия дълг след фиаското с обещаните авансово пари за земеделците, довели през 2013 г. до оставката на тогавашния министър на финансите Симеон Дянков. Той отказа да даде парите, защото във фискалния резерв нямаше достатъчно средства и в крайна сметка се наложи държавата да емитира 6-месечни книжа на стойност 800 милиона лева. Тази емисия стана повод при актуализацията на бюджет 2013 лимитът на дълга да бъде завишен, защото държавата нямаше да успее да покрие дефицита.

ПЛАНОВЕ

Извън краткосрочните заеми през 2015 г. финансовото министерство възнамерява да поеме 950 милиона лева нов дълг на вътрешния пазар. Далеч по-голяма част от планирания нов дълг през тази година ще бъде поет на международните пазари. Според емисионния план на финансовото министерство той ще е за 6.9 милиарда лева.

✓ **Европрограмата за селските райони най-после тръгва за Брюксел**

Три месеца след като бе върната от ЕК за тотално преработване, Програмата за развитие на селските райони най-после е готова да бъде представена наново. Вече са изчистени всички забележки и коментари, съобщи за "Сега" от земеделското министерство. Предстои в най-скоро време новият допълнен и подобрен вариант да бъде одобрен от Министерския съвет и да бъде изпратен в Брюксел.

В средата на октомври м.г. Еврокомисията върна проекта на програмата ни с 426 критични бележки. Посочени бяха липсата на оценка за необходимостта на някои проекти, както и на достатъчно мерки, които да отстранят недостатъците при обществените поръчки. Макар доста от коментарите да бяха чисто технически, от аграрното ведомство признават, че и сега има доста съществени въпроси, чието решение трябва бъде взето след извършване на допълнителни анализи и обосновки. Такъв например е правилното насочване на помощта за публична инфраструктура, тъй като парите за нея са намалени в сравнение с предходния програмен период, а броят на общините в селски райони остава непроменен. "Трябва много внимателно да бъде разпределен този ресурс по начин, който ще позволи и допълването на проектите с помощта, предоставяна по другите европейски програми", казват от МЗХ. Друг съществен въпрос е напояването. В случая първо трябва да бъде приета стратегията за напояване на национално ниво. За това обаче са нужни и промени в законодателството. "Необходимо е да има добра координация между институциите и да бъдат взети предвид решенията на междуведомствените работни групи къде и как ще бъдат планирани инвестициите в сектора. Тези решения ще бъдат отразени и в Програмата за развитие на селските райони на следващ етап", коментираха от ведомството на Десислава Танева.

Въпреки че официално одобрение на европрограмата от Брюксел може да се очаква най-рано през юли 2015 г., от МЗХ планират да отворят две схеми с пари от националния бюджет. Първите мерки, по които ще бъдат обявени приеми на заявления, ще бъдат за инвестиции в земеделски стопанства и за стартова помощ за млади земеделски производители.

Вестник Преса

✓ Право на отговор: Доходността на универсалните фондове за 12 г. е положителна

<http://presa.bg/article/Dohodnostta-na-universalnite-fondove-za-12-g-e-polozhitelna/63501/4/54>

„И номиналната, и реалната доходност, разпределени по партидите за периода 2002-2014 г., са положителни, което означава, че покупателната способност на пенсионните спестявания не само е съхранена във времето, но и се увеличава, надхвърляйки темповете на отчетената от националната статистика инфлация.“ Това заявиха от Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО). От асоциацията поискаха право на отговор по повод публикуваното във в. „Преса“ интервю със зам. - председателя на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев.

От БАДДПО прилагат направено изчисление от две независими организации - Българска асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) и Българска асоциация на управляващите дружества (БАУД). Те сочат, че номиналната доходност на универсалните фондове на годишна база за периода 01.04.2002 - 31.12.2013 г. е 5,56%. За периода 01.04.2002 - 30.09.2014 г. реалната им нетна доходност след приспадане на всички такси и удържки, събирани от пенсионните дружества и коригирана с ефекта на инфлацията, е 0,46%.

Вестник Класа

✓ 10-те най-големи градове прибират 1/3 от европарите за регионално развитие до 2020

Близо милиард лева ще получат десетте най-големи градове от еврофондовете за регионално развитие до 2020 г. Това става ясно от индикативното разпределение на средствата по новата Оперативна програма "Региони в растеж", която предстои Европейската комисия да одобри в следващите месеци, предаде репортер на БГНЕС.

Цялата ОПРР 2014-2020 е в размер на 1,54 млрд. евро (европейско и национално финансиране).

С парите, които ще се разпределят по приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие" на ОПРР 2014-2020, ще се финансират ремонти на градското пространство (паркове, площади, училища), обновяване на градския транспорт, саниране на държавни и общински сгради, ремонт на музеи и др. Амбицията на управляващите е първите проекти, които общините ще представят по т.нар. "Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие", да бъдат стартирани още в средата на 2015 г. или най-късно в навечерието на местните избори през септември.

С най-много пари от еврофондовете за "устойчиво и интегрирано градско развитие" ще разполага кметът на София Йорданка Фандъкова – 285,5 млн. лв. Бургас и Варна изпреварват Пловдив. Кметът Димитър Николов ще разполага с бюджет от 103,6 млн. лв., а Иван Портних - 100,7 млн. лв. Кметът на града под тепетата Иван Тотев получава почти 97 млн. лв.

Значително по-малко средства ще получат останалите шест града от топ 10 – Русе – 67,1 млн. лв., Стара Загора – 63 млн. лв., Плевен – 56,8 млн. лв., Благоевград 52,5 млн. лв., Велико Търново – 51,9 млн. лв., Видин – 45,6 млн. лв.

Едва 200 млн. лв. ще получат 28-те по-малки общини, които попадат в рамките на приоритетна ос 2 на "Подкрепа за периферни географски райони, най-силно засегнати от бедност" на ОПРР 2014-2020 г.

Списание Мениджър

✓ Замразени осигуровки до 2017 г., ръст на пенсиите 1,9% тази година

Минималната пенсия ще се увеличи с 11,23 лв. до края на 2017 г. според решение на правителството от миналата сряда, с което е одобрена предложената от финансовия министър Владислав Горанов актуализирана тригодишна бюджетна прогноза.

От 154,50 лв. в момента най-ниските пенсии ще бъдат увеличени на 157,44 лв. от 1 юли 2015 г. През 2016 г. те ще са 162,01 лв., а от 2017 г. - 165,73 лв. Т.нар. таван на пенсиите обаче ще бъде замразен поне до 2018 г. според решението. Той ще бъде вдигнат от 1 юли т.г. от 840 на 910 лв., след което няма да се увеличава, пише в. "24 часа".

Заедно с тавана на пенсиите се замразява и размерът на максималния осигурителен доход на 2600 лв. Правителството е приело предложението на Горанов въпреки искането на вицепремиера и социален министър Ивайло Калфин той да расте плавно с поне 200 лв. на година, докато не стане равен на 10 минимални работни заплати.

Останалите пенсии извън минималната и максималната ще се увеличават по швейцарското правило всяка година. За 2015 г. е предвиден ръст от едва 1,9% заради очакваната дефлация от 1,5%. Отрицателната инфлация, която за първи път влиза в сметането на швейцарското правило, намалява ръста на пенсиите въпреки очакваното нарастване на средния осигурителен доход с 5,2%, се казва в програмата на Горанов. Правилото предвижда индексация на пенсиите с половината от инфлацията и ръста на осигурителния доход.

През 2016 г. се очаква пенсиите да бъдат увеличени с 2,4%, а през 2017 г. с 2,8%, тъй като се очаква положителна инфлация.

Тригодишната прогноза, одобрена от МС, не предвижда и нарастване на осигуровките. До 2017 г. те ще останат в досегашните си размери въпреки искането на Калфин и Реформаторския блок в следващите 10 г. размерът на пенсионната осигуровка да се вдига с по 0,5% всяка година. Осигурителната тежест ще е една от темите, по която Калфин

ще трябва да постигне съгласие с Горанов като част от пенсионната реформа. Причината е, че финансовият министър е противник на увеличаването на осигуровките, а предпочита да заложи на по-висока събираемост.

Окончателният вид на реформата трябва да бъде готов до края на март 2015 г. Разговорите пък официално започват утре със среща на Калфин и Горанов. След това вицепремиерът ще проведе консултации и със синдикати и работодатели.

До 2017 г. ще бъде запазена и практиката работодателят да плаща за първите три дни от болничния на работника, а НОИ да се включва от 4-ия ден.

Парите за втора пенсия, които бъдат прехвърлени от частните фондове към НОИ, да отиват в Сребърния фонд, планира Министерството на финансите. Но там ще влиза само натрупаната в личната партида в частния фонд сума, не и 5-те процента осигуровка. Те ще отиват в НОИ. При връщане към частен фонд хората ще получават обратно парите от партидата си в Сребърния фонд. Той обаче няма да реализира доходност, няма да има и натрупване от нови осигурителни вноски. Така ще бъде разрешено постоянното прехвърляне на партиди от частните фондове към НОИ и обратно към частните фондове, без това да застрашава бюджета на НОИ. А и хората щели да са сигурни, че парите им за втора пенсия не са изхарчени от държавата, а се пазят. С този вариант отпадала и нуждата от създаването на лични партиди в НОИ, както иска РБ.

investor.bg

✓ ИПИ: Управляващите могат да извисят или да убият бъдещия фискален съвет

Фискалният съвет е стъпка в посока на стабилизиране на доверието в публичните финанси, посочва Калоян Стайков
Новата 2015 г. започна с публикуването на проект на Закон за Фискален съвет и корективни механизми, който може да се разгледа като опит за връщане на доверието във водената фискална политика в страната. На теория целта на създаването на независими фискални съвети и въвеждането на автоматични корективни механизми е да се гарантира спазването на фискални правила, които са залегнали в законодателството на дадена страна.

На практика фискални съвети има в редица страни, като например Централното бюро за планиране в Холандия, Икономическия съвет в Дания и Фискалния консултативен съвет в Ирландия. Някои страни като Швейцария нямат фискален съвет, но имат автоматични корективни механизми, които се задействат при нарушаване на някое от фискалните правила в страната. Трети страни като Германия имат едновременно фискални съвети и автоматични корективни механизми.

За да се гарантира добрата работа на фискалните съвети, трябва да са налице три изисквания: независимост, безпристрастност, влияние. С други думи - нищо по-различно от необходимото за създаване на независима регулаторна институция, каквито в България има много и които са независими и безпристрастни само на хартия.

Работата на фискалните съвети в краткосрочен план зависи в голяма степен от отношението на изпълнителната власт към тях. Правителството може да подкрепи репутацията на фискалния съвет като се позовава и взима предвид неговите оценки, становища и препоръки. Същевременно фискалният съвет може да бъде маргинализиран като правителството отхвърли неговите оценки с дежурни мотиви като „единствено възможен бюджет“, например. В дългосрочен план репутацията на фискалния съвет и неговото влияние зависи единствено от неговата работа.

В проекта на закона съществуват и текстове, които пораждат въпроси и най-малкото трябва да бъдат обсъдени. Така например в чл. 6, ал. 1, т. 1 е записано, че една от функциите на фискалния съвет е да „наблюдава спазването на числовите фискални правила“. Добре, но в Закона за публичните финанси съществуват и нечислови фискални правила, като например тези в чл. 25 и 27, според които „целта за бюджетното салдо“ по консолидираната фискална програма на касова и начислена основа „е постигане или поддържане на нулево или положително салдо“. Казано с други думи управляващите трябва да поддържат балансиран бюджет или да трупат излишъци, а по изключение може да има и дефицити, но не повече от 2% от БВП на касова основа и 3% от БВП на начислена основа.

Друго ограничение на фискалния съвет се налага с ал. 1, т. 7, според която съветът „при установяване на значително отклонение на макроикономическите прогнози от отчетните данни в рамките на период от поне четири последователни години, препоръчва на министъра на финансите предприемането на мерки за коригиране на отклонението“. Тук са необходими отговори поне на следните въпроси: какво означава „значително“ и защо трябва да се чака четири години, за да се предложат такива мерки? Достатъчна предпоставка за предложение за промяна в модела на макроикономическите прогнози би следвала да бъде година, в която има сериозно разминаване между прогнозата и изпълнението, ако няма „извънредни обстоятелства“. Такова разминаване би означавало, че инструментариумът на Министерството на финансите не отговаря на реалностите или не се използва по предназначение.

С т. 7 се налага още едно ограничение – фискалният съвет да „следи за прилагането на корективните механизми по чл. 23, ал. 3“. Добре, но корективни механизми се предвиждат още в чл. 25, ал. 3; чл. 26, ал. 3; чл. 27, ал. 2, 3 и 6; чл. 29, ал. 2 от Закона за публичните финанси. По този начин управляващите позволяват на фискалния съвет да ги критикува единствено за средносрочната бюджетна цел, но не и за годишното (не)изпълнение на бюджета или за неговите коригиращите механизми.

Текстовете за автоматичните корективни механизми също будят притеснение, тъй като според проектозакона „автоматичните корективни механизми [...] обхващат изготвянето, приемането и прилагането на корективен план“. От този текст излиза, че вносителите на закона не разбират значението на думата „автоматичен“. Автоматичен корективен механизъм има в Швейцария и той не е обвързан с „изготвянето, приемането и прилагането на корективен план“, а се задейства автоматично (оттам и името) при определени условия.

Механизмът в Швейцария работи по следния начин:

Фискалното правило в Швейцария се нарича „спирачка на дълга“ и ограничава бюджетните разходи за дадена фискална година до прогнозните структурни приходи, които са изчистени от циклични елементи;

В края на годината всяко разминаване на приходите и разходите – излишък или дефицит, се записва във фиктивна сметка, наречена „компенсираща“;

Ако компенсиращата сметка е с отрицателна стойност в края на фискалната година, законодателството задължава управляващите да намалят бюджетните разходи под прогнозните структурни приходи с цел компенсиращата сметка да бъде балансирана в следващите няколко години;

Ако дефицитът по компенсиращата сметка надвиши 6% от бюджетните разходи за изминалата фискална година, той трябва да бъде изцяло компенсиран в следващите три години.

Това означава „автоматично“: ако е налице едно събитие като, например, превишаване на разходите над приходите, автоматично се случва друго събитие – следващите няколко години управляващите намаляват бюджетните разходи, за да компенсират появилия се дефицит.

Наличието на фискален съвет и въвеждането на автоматични корективни механизми е стъпка в посока на стабилизиране на доверието в публичните финанси на България, което е доста разклатено след седем години на дефицити, намален кредитен рейтинг и големи непредвидени плащания през 2014 г. С леки поправки проектозаконът може да положи основите за водене на по-разумна фискална политика. В крайна сметка обаче отношението на управляващите към фискалния съвет и към автоматичните корективни механизми ще е ключово, за да могат и двете институции да получат доверието на обществото.

✓ Възстановява ли се пазарът на труда

Може да се очаква продължаващо намаляване на безработицата и ръст на заетостта и през 2015 г., пише в анализ Зорница Славова от ИПИ

Пазарът на труда се раздвижва с възстановяването на бизнеса и икономиката и въпреки държавата, която продължава да спъва заетостта чрез изкуствено увеличаване на минималната работна заплата и минималните осигурителни доходи. Това пише в свой анализ Зорница Славова от Института за пазарна икономика по повод на представените тази седмица от Агенцията по заетостта (АЗ) последните данни, които показват, че за първи път от години безработица в края на годината намалява.

Обикновено през последните месеци на всяка година безработицата е по-висока заради приключването на лятната сезонна заетост. Сега, обаче, наблюдаването още от началото на 2014 г. стабилно възстановяване на пазара на труда се запазва и безработицата продължава да намалява и през декември – безработните в бюрата по труда са с около 50 хиляди по-малко в сравнение с началото на годината, отчете АЗ.

Според икономиста в крайна сметка новините са добри и може да се очаква продължаващо намаляване на безработицата и ръст на заетостта и през 2015 година, а правителството може да съдейства при този процес не чрез субсидирана заетост и административно увеличаване на разходите за труд, а чрез облекчаване на бизнес средата.

Славова посочва в анализа си, че данните на АЗ страдат от някои недостатъци като това, че включват част от заетите в сивата икономика, докато не включват дълготрайно безработните, които вече не са записани в бюрата по труда.

Данните на НСИ за пазара на труда се получават на база на анкети сред представителна извадка и съответно също не са напълно меродавни, все пак показват по-пълно картината на безработицата, допълва анализаторът. Според тях преди кризата (в периода 2006-2008 г.) безработицата стремглаво намалява и през последното тримесечие, така че новината за по-ниска безработица в бюрата по труда в края на годината вероятно е поредният сигнал за по-убедителното възстановяване на пазара на труда.

Прави впечатление, че възстановяването на пазара на труда е съсредоточено предимно в групата на младите хора, сочи наблюдението. Данните на Агенцията по заетостта показват, че през декември 2014 г. безработните в групата на младежите до 29 години (общо 59 хиляди) са намалели с 2,7% спрямо ноември 2014 г. и с 25% спрямо декември 2013 г., докато в групата на хората над 50 г., която е повече от два пъти по-голяма (135 хиляди човека), безработните са намалели с едва 0,5% спрямо ноември 2014 г. и с 4,9% спрямо декември 2013 година.

АЗ изтъква, че „тези резултати са постигнати въпреки силно ограничените средства за субсидирана заетост“, което още веднъж показва, че заетостта се създава от реалния сектор, а не от субсидираните програми, които подхранват единствено харченето на огромни публични средства за краткосрочна заетост и на практика не водят до повишаване на заетостта (анализирали сме ефектите тук). В съобщението на Агенцията се споменава и че „единственият друг подобен случай е през декември 2002 г., когато през последните три месеца на годината пилотно е реализирана Националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“.

Нормално е Агенцията да хвали програмите си, но всъщност стартът на програмата е пълен провал, коментира Славова. От една страна, одитните доклади на Сметната палата (СП) показват невъзможност за започване на програмата и неусвояване на близо 2/3 от средствата поради липса на достатъчно опит, разписани процедури и екипи за подкрепа при старта на програмата през първите месеци. От друга, СП отчита изключително нисък ефект върху трайната заетост през следващите няколко години – едва 0,27 на сто от общия брой включени лица (300 669 души) са намерили постоянна трудова заетост след програмата.

Последните изнесени данни от АЗ ясно показват, че и през последните години политиките са насочени към неподходящите хора по неподходящия начин. Мерките не спомагат за намаляването на безработицата сред уязвимите групи.

Последният доклад на Министерството на труда за ефектите на активната политика да пазара на труда показва, че най-голям успех при намирането на работа след програма за заетост имат младежите с висше образование, което навежда на

мисълта, че заетостта при тях не е основният проблем, а работодателите просто се възползват от програмата, за да спестят разходи, когато решат да наемат нов човек на работа. В същото време участниците от уязвимите групи (дълготрайно безработни, хора с увреждания, младежи от социални заведения), преминали през най-големите програми, не успяват да се реализират след субсидираната заетост и отново остават безработни.

✓ Чуждите инвестиции растат през ноември, но изостават за 11-те месеца

За периода януари-ноември 2014 г. ПЧИ надхвърлят 1,22 млрд. евро

Преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) през ноември възлизат на 416,6 млн. евро при 234,7 млн. евро година по-рано, показват предварителните данни на Българска народна банка (БНБ).

Освен това централната банка ревизира в посока нагоре данните за октомври. Капиталите, прекосили границата на страната ни през десетия месец на 2014 г., се равняват на 219,9 млн. евро, или с 2,6 млн. евро повече в сравнение с предходните данни.

Така за периода януари-ноември 2014 г. ПЧИ надхвърлят 1,224 млрд. евро. За същия период, но година по-рано, ПЧИ са били за 1,545 млрд. евро.

Не се наблюдава тенденция към спад на инвестициите, успокои в началото на 2015 г. председателят на Българската агенция за инвестициите (БАИ) Светослав Младенов. Тогава той посочи, че чуждестранни инвеститори проявяват интерес към сектори като автомобилостроене, химическа и хранително-вкусова промишленост. Като цяло БАИ очаква, че през 2014 г. ПЧИ ще бъдат в размер на 1,2 млрд. евро.

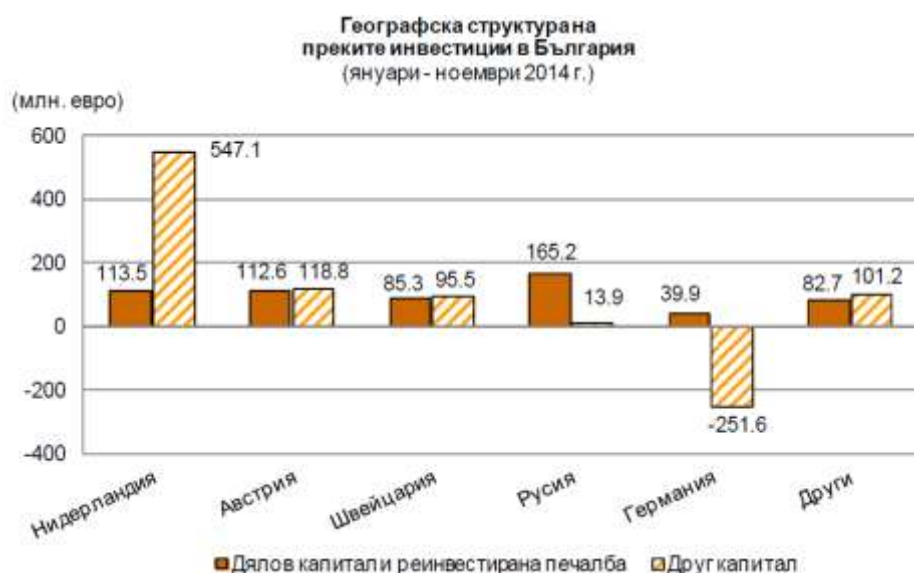
	2013 г.						2014 г.						2014 г./2013 г.
	I трим	II трим	III трим	октомври	ноември	ян.-ноем	I трим	II трим	III трим	октомври	ноември	ян.-ноем	
Преки инвестиции, нето	389.4	395.2	418.8	-28.1	221.6	1396.8	464.6	-14.3	-0.9	215.7	408.5	1073.5	-323.3
Преки инвестиции в чужбина*	-16.1	-46.3	-52.9	-19.9	-13.1	-148.3	-44.3	-66.6	-27.5	-4.2	-8.1	-150.6	-2.3
Дялов капитал	-14.6	-30.6	-33.7	-7.7	-4.0	-90.7	-15.5	-60.5	-24.5	-2.8	-2.1	-105.5	-14.8
Друг капитал	-10.4	-10.6	-17.1	-12.2	-9.1	-59.4	-28.8	-6.0	-3.0	-1.3	-6.0	-45.2	14.2
Реинвестирана печалба	8.9	-5.1	-2.1	0.0	0.0	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-1.7
Преки инвестиции в страната	405.5	441.5	471.7	-8.2	234.7	1545.1	508.9	52.2	26.6	219.9	416.6	1224.2	-321.0
Дялов капитал	251.4	320.3	194.1	60.2	35.1	861.1	100.3	-0.7	287.2	17.0	38.0	441.8	-419.3
в т.ч. от приватизация	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
от други сделки	251.4	320.3	194.1	60.2	35.1	861.1	100.3	-0.7	287.2	17.0	38.0	441.8	-419.3
Друг капитал	127.7	107.8	244.1	-78.5	189.5	590.6	366.3	14.1	-306.4	187.8	383.3	624.9	34.3
Реинвестирана печалба	26.4	13.4	33.5	10.1	10.1	93.4	42.2	38.8	45.8	15.3	15.3	157.4	64.0

Таблица: БНБ. Отрицателният знак при инвестициите в чужбина показва нетно нарастване на активите на българските предприятия.

До голяма степен покачането на ПЧИ през ноември се дължи на нетния друг капитал, т.е. промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преки чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити. Статията е положителна и е за 363,3 млн. евро при 189,5 млн. евро за ноември 2013 г., показват още данните на централната банка.

Другият компонент в състава на ПЧИ - реинвестираната печалба на компаниите - се оценява на 15,3 млн. евро при 10,1 млн. евро за същия месец на предходната година. Дяловият капитал е за 38 млн. евро при 35 млн. евро година по-рано.

По държави от началото на годината най-големите преки инвестиции в страната са от Холандия – 660,6 млн. евро, Австрия - 231,4 млн. евро, Швейцария – 180,8 млн. евро, и Русия – 179,1 млн. евро. Най-големите нетни отрицателни потоци за периода са към Германия (-211,7 млн. евро).

През ноември текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 188,2 млн. евро при излишък от 47,6 млн. евро за ноември 2013 г. и отрицателна такава през миналия месец. За единадесетте месеца на 2014 г. размерът на тази позиция на платежния баланс е 1,192 млрд. евро при излишък от 1,643 млрд. евро, отчетен за същия период година по-рано.

Данните за външната търговия вече бяха обявени от Националния статистически институт миналата седмица. През ноември износът и вносът на България намаляват с по 3,1 % на годишна база. Дефицитът по търговското салдо през месеца е в размер на 166,9 млн. евро при дефицит от 185,3 млн. евро година по-рано.

Отделно през предпоследния месец на 2014 г. само текущата сметка е отрицателна и възлиза на 90,5 млн. евро при дефицит от 38,7 млн. евро за ноември 2013 г., сочат още данните на БНБ за състоянието на платежния баланс. Дефицитът се дължи основно на отрицателното търговско салдо и измененията по статия „Доход“, чието салдо е отрицателно в размер на 17,9 млн. евро.

Към 31 ноември текущите трансфери, които включват преводите от българи в чужбина, евросубсидиите и членския внос на България в бюджета на Европейския съюз, са 1,53 млрд. евро при 2,26 млрд. евро, отчетени година по-рано. Само за единадесетия месец на годината те са за 127 млн. евро.

Финансовата сметка, която включва преките и портфейлните инвестиции, е положителна в размер на 687,8 млн. евро при отрицателни 124,3 млн. евро за ноември 2013 г. За периода януари–ноември 2014 г. финансовата сметка е положителна и е 1,36 млрд. евро при отрицателна сметка от 1,96 млрд. евро за същия период на предходната година.

През ноември общият платежен баланс е положителен. През ноември той е в размер на 463 млн. евро при отрицателен общ баланс от 85 млн. евро за същия месец на 2013 г. От началото на годината сумата на общия баланс е 1,5 млрд. евро спрямо минус 796,3 млн. евро година по-рано.

✓ Дончев: Без реформи има риск европарите да бъдат спрени до 1 г.

Решението за спирането на влакове беше грешка, каза вицепремиерът

Промяната в европейското финансира за новия програмен период 2014- 2020 година е обвързано с така наречените предварителни условия. Ако не провеждаме реформите, които държавата ни е поела ангажимент със своето споразумение за партньорство с ЕК, след година и половина има пряка опасност парите да бъдат спрени в съответния сектор. Това каза вицепремиерът по европейски въпроси и икономическа политика Томислав Дончев в предаването „Денят започва“ по БНТ.

Дончев посочи, че европейските пари не са хуманитарна помощ, те нямат нищо общо с благотворителността, те не се дават, за да се изхарчат за година-две, а за да променим базисната инфраструктура, пътищата, железниците, да променим администрацията, социалната система, за да може след години да се приближим до нивото на развитите европейски страни.

По отношение на БДЖ вицепремиерът коментира, че процесът там не е приключил и напомни, че реформите са нещо трудно. Той счита, че в малки населени места, които нямат алтернативен път, не е редно да няма достъп с влак.

„Да не забравяме, че железницата е екологичен и социален транспорт“, каза Дончев. Но изтъкна, че от друга страна не е редно да пътуват влакови композиции, които са с икономическа ефективност 2-3 процента. „Това също е недопустимо“, смята вицепремиерът. Той каза, че това не се случва в никоя от развитите държави членки на ЕС, към които се стремим.

Като грешка той определи, че решението за спирането на влаковете е било взето бързо и нямало време за предварителни консултации. За Дончев проблемът е не толкова в броя на влаковете, а с разписанието и нуждата от транспорт в определен час, тоест „да ползваш влак точно когато ти трябва – когато отиваш и когато се връщаш от работа“. Той е категоричен обаче, че реформите не трябва да се случват с една крачка напред и две назад.

„Няма как реформите да се приемат с ръкопляскания, защото самото случване на реформата предполага в началото доза недоволство, но те се правят, за да може след година, нещата да са по-добри. Така е в здравеопазването и в образованието, и в пенсионната система“, каза вицепремиерът.

За пенсионната реформа Томислав Дончев каза, че края на март е достатъчно дълъг период, за да завършат разговорите. Той се надява освен политиките в тези разговори да се включат и експертите, а и тази част от хората, които са заинтересувани, и те да изкажат позиции, защото трябва да бъде намерен модел, който няма да бъде променен в следващите 20 години.

В краткосрочен план, поради специфики на инфраструктурата, няма да приключи зависимостта ни от руски газ, каза още Дончев. Според него въпросът е България да има независимост и затова се говорело за диверсификация по време на визитата на американския държавен секретар Джон Кери. Дончев изтъкна, че са важни интерконекторните връзки със съседните ни държави, особено за връзката с Гърция. "България има още какво да направи в енергетиката и не е само енергийната независимост. В програмата на правителството имаме модернизация на енергийния пазар", заяви вицепремиерът.

Въпросът за шистовия газ не е поставян по време на разговорите на срещите с Джон Кери, каза още Дончев. "Съвсем друг е въпросът, че ако след години има нова безопасна технология, ние ще можем да обсъдим въпроса. Но в настоящия момент мораториумът трябва да остане. Ние не трябва да сме догматици, трябва да следим какво става в другите държави", каза Дончев. По думите му технологиите не стоят на едно място и затова се надява до няколко години да бъде създадена нова технология, различна от фракинга.

Относно трансатлантическото споразумение между ЕС и САЩ той каза, че то би могло да доведе до ползи и за Европа, и за САЩ. "Въпросът е докато се обсъжда споразумението да няма скрити неща, освен това въпросите за качеството на храните и ГМО да не бъдат предмет на това споразумение", каза Дончев.

След три седмици България ще е домакин на среща на високо равнище на всички енергийни министри в ЕС, на която ще участват и поне двама еврокомисари, на която ще се решат новите енергийни проекти в ЕС, каза Дончев.

На въпрос защо България трябва да се присъедини към еврозоната Дончев коментира, че това е ангажимент на страната ни като държава членка и рано или късно това трябва да се случи. Членството в еврозоната означава сигурност и спокойствие по отношение на инвеститорите. Така че това е бъдещето на България, но колко близко е това е друг въпрос, каза той.